

Karar Sayısı : 2017/9816

29 Eylül 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Çalışma Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 28/12/2016 tarihli ve 11745170 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 23/1/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANIKLI

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKES

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

S. SOYLU

Dışişleri Bakanı V.

N. AĞBAL

Ekonomi Bakanı V.

F. B. SAYAN KAYA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı V.

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. AVCI

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı

F. IŞIK

Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
ÇALIŞMA ALANINDA İŞBİRLİĞİNE DAİR
MUTABAKAT ZAPTI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanlığınca temsil edilen Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır),

dostluk ve işbirliği bağlarının geliştirilmesini arzu ederek ve

uluslararası işbirliğinin, kendi toplumlarını etkileyen sorunların çözümünü olumlu etkileyen faktörlerden biri olduğunu kabul ederek,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1

Taraflar, çalışma hayatı ile ilgili farklı alanlarda işbirliği yapar, kullanılabilir kaynaklarına uygun olduğunu düşündükleri yöntemlerle ve kendi ulusal mevzuatına göre bu işbirliğini geliştirmek için birlikte çalışırlar.

Madde 2

Taraflar, çalışma hayatına ilişkin bütün meselelerde aşağıdaki hususları da kapsayacak şekilde işbirliği yaparlar:

1. İş anlaşmazlıklarının çözümünde uzmanlık değişimi ile bu alanda eğitim programlarının düzenlenmesi,

2. Tarafların ihtiyaç ve imkânları dâhilinde, özellikle teknisyenler, kalifiye işgücü ve uzmanlar olmak üzere mevcut insan kaynaklarından yararlanma,
3. İşgücü piyasasına ilişkin uzmanlık, bilgi ve istatistiklerin değişimi ile her bir Tarafın tecrübelerinden faydalanmak için Taraflar arasında karşılıklı ziyaretlerin gerçekleştirilmesi,
4. İş teftişi ile iş sağlığı ve güvenliği alanlarında uzmanlık değişimi.

Madde 3

Taraflar arasındaki işbirliği aşağıdaki yollarla yapılır:

- a. Bu Mutabakat Zaptının konularına ilişkin bilgi ve belgelerin değişimi,
- b. Heyetlerin, profesyonellerin ve uzmanların karşılıklı ziyaretleri,
- c. Seminerlerin, çalıştayların, konferansların ve toplantıların düzenlenmesi.

Madde 4

Taraflar, bu Mutabakat Zaptında belirtilen faaliyetleri kendi ulusal mevzuatına uygun olarak yürütürler.

Madde 5

- a. Taraflar, bu Mutabakat Zaptında geçen faaliyetlerin yürütülmesini teminen belirli işbirliği programlarını gerçekleştirme hususunda anlaşılırlar. Bu programlarda şu hususlar belirlenir: hedefler, (varsa) eylem planı, aşamalar, görevlendirilen personelin sayısı, finansman, her bir Tarafın sorumluluğu, beşeri veya maddi kaynakların tahsisi ile gerekli olan diğer bilgiler.

b. Aksi kararlaştırılmadıkça, her bir Taraf masraflarını kendisi karşılar.

Madde 6

Taraflar arasındaki koordinasyon Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Suudi Arabistan Krallığı Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Birimi aracılığıyla gerçekleştirilir.

Madde 7

Taraflar, bu Mutabakat Zaptından mütevellit işbirliği faaliyetlerinde resmi olarak çalışan görevlilerin ülkeye giriş, ülkede bulunma ve ülkeden çıkışlarına ilişkin gerekli destek ve kolaylıkları sağlarlar. Bu husustaki talepler ev sahibi ülkenin kanunlarına ve yönetmeliklerine tabidir. Bu görevliler kendilerine verilen sorumlulukların dışında farklı herhangi bir faaliyette bulunamazlar.

Madde 8

Bu Mutabakat Zaptının yorum veya uygulanmasından kaynaklanan ihtilaflar, Taraflar arasında, üçüncü bir Tarafın veya ulusal ya da uluslararası bir mahkemenin müdahalesi olmadan çözümlenir.

Madde 9

a. Bu Mutabakat Zaptı, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

- b. Bu Mutabakat Zaptının süresi beş (5) yıl olup, Taraflardan biri bu Mutabakat Zaptını sona erdirmeye niyetini Mutabakat Zaptı süresinin bitiminden en az üç (3) ay önceden diğer Tarafa yazılı olarak bildirmediği takdirde kendiliğinden benzer süre(ler) için yenilenir.
- c. Bu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Söz konusu değişiklikler, bu maddenin (a) bendinde tanımlanan yasal usule göre yürürlüğe girer ve bu Mutabakat Zaptının ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir.
- d. Bu Mutabakat Zaptının sona ermesi, başlatılmış veya devam eden faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

Ankara'da 27 Zilhicce 1437 Hicri tarihine denk gelen 29 Eylül 2016 Miladi tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha olarak hazırlanmıştır. Her üç metin de eşit derecede geçerlidir. Anlaşmazlık durumunda İngilizce metin esas alınır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Suudi Arabistan Krallığı
Hükümeti Adına

Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mofarrej AL-HOQUBANI
Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanı

مذكرة تفاهم للتعاون

في مجالات العمل بين حكومة الجمهورية التركية

و حكومة المملكة العربية السعودية

إن حكومة الجمهورية التركية ممثلة بوزارة العمل والضمان الاجتماعي وحكومة المملكة العربية السعودية ممثلة بوزارة العمل والتنمية الاجتماعية (المشار إليهما فيما بعد بالطرفين):
رغبة في تعزيز أواصر الصداقة والتعاون بينهما، وإدراكاً بأن التعاون الدولي من أهم العوامل التي تؤثر بشكل ايجابي في حل المشاكل التي تؤثر على مجتمعيهما.
فقد اتفقتا على ما يلي:

المادة (الأولى)

يتعاون الطرفان في مختلف المجالات المتصلة بالعمل، ويعملان على تنمية هذا التعاون من خلال الوسائل التي يريانها مناسبة ، وفقاً للإمكانات المتاحة لديهما، وبما يتوافق مع تشريعاتهما الوطنية.

المادة (الثانية)

تشمل أوجه التعاون بين الطرفين جميع أوجه التعاون في الشأن العمالي، ومن ذلك ما يلي:

1. تبادل الخبرات و تنظيم البرامج التدريبية في مجال حل النزاعات العمالية.
2. الاستفادة من الموارد البشرية المتاحة، وبصفة خاصة الكوادر الفنية والأيدي العاملة الماهرة والخبرات المتخصصة، وفقاً لاحتياجات وإمكانات كلا الطرفين.
3. تبادل الخبرات والمعلومات والإحصاءات المتعلقة بسوق العمل، وتبادل الزيارات للاستفادة من خبرات كلا الطرفين.
4. تبادل الخبرات في مجال التقنيّس العمالي ومجالات الصحة والسلامة المهنية.

المادة (الثالثة)

يمكن تنفيذ التعاون بين الطرفين من خلال ما يلي:

- أ- تبادل المعلومات والوثائق المتعلقة بموضوعات مذكرة التفاهم.
- ب- الزيارات المتبادلة بين الوفود والمهنيين والمختصين.
- ت- تنظيم الندوات وورش العمل والمؤتمرات والاجتماعات.

المادة (الرابعة)

يلتزم الطرفان بتنفيذ نشاطات التعاون المشار إليها في هذه المذكرة بما يتوافق مع تشريعاتهما الوطنية.

المادة (الخامسة)

- أ- يقوم الطرفين بالاتفاق على إبرام برامج تعاون تنفيذية محددة للتعاون لتنفيذ النشاطات الواردة في هذه المذكرة، على أن تحدد تلك البرامج الجوانب الآتية: الأهداف، وخطط العمل (إن وجدت)، والمراحل، وعدد من الموظفين المكلفين، والتمويل، ومسؤولية كل طرف ووضع آلية لتقويم الموارد البشرية أو المادية وأي معلومة أخرى تعد مهمة.
- ب- يتحمل كل طرف تكاليف المشاركة الخاصة به، ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك.

المادة (السادسة)

يتم التنسيق بين الطرفين من خلال ادارة العامة للعلاقات الخارجية وخدمات العاملين في الخارج في وزارة العمل والضمان الاجتماعي في جمهورية تركيا و وكالة الشؤون العمالية الدولية في وزارة العمل والتنمية الاجتماعية في المملكة العربية السعودية.

المادة (السابعة)

يلتزم الطرفان بتقديم الدعم والتسهيلات اللازمة لدخول وإقامة ومغادرة الموظفين الذين يعملون رسمياً في النشاطات التعاونية الناشئة من هذه المذكرة. وتخضع الطلبات الخاصة بذلك لقوانين

ولوائح الطرف المضيف. كما انه لا يجوز لاولئك الموظفين العمل في أي نشاط مختلف عن المسؤولين المسندة إليهم.

المادة (الثامنة)

أي اختلاف ينشأ عن تفسير أو تنفيذ هذه المذكرة تتم تسويته من قبل الطرفين دون أي تدخل من طرف ثالث أو من أي محكمة وطنية أو دولية.

المادة (التاسعة)

- أ- تدخل هذه المذكرة حيز النفاذ من تاريخ آخر إشعار كتابي متبادل – عبر القنوات الدبلوماسية – يفيد باستكمال الإجراءات النظامية الداخلية اللازمة لدخول المذكرة حيز النفاذ.
- ب- مدة هذه المذكرة خمس سنوات، وتتجدد تلقائياً لمدة أو مدد مماثلة، ما لم يبلغ أحد الطرفين الطرف الاخر – كتابةً – برغبته في إنهاء العمل بها قبل ثلاثة أشهر – على الأقل – من تاريخ انتهائها.
- ت- يجوز تعديل هذه المذكرة باتفاق الطرفين كتابةً في اي وقت. وتدخل التعديلات حيز النفاذ وفقاً لذات الاجراءات النظامية اللازمة والمنصوص عليها في الفقرة (أ) من هذه المادة وتعتبر جزءاً لا يتجزأ من هذه المادة.
- ث- لا يؤثر انتهاء العمل بهذه المذكرة على أي من الانشطة والمشاريع القائمة بين الطرفين او التي تم تنفيذها.

حررت هذه المذكرة في مدينة انقره بتاريخ 29 September 2016م الموافق 27 / ذو الحجة / 1437هـ من نسختين باللغات التركية والعربية والإنجليزية وجميع النصوص متساوية في الحجية. في حال الاختلاف يكون النص الإنجليزي هو المرجح.

عن حكومة الجمهورية التركية

عن حكومة المملكة العربية السعودية

مهمت مأزن اوغلو

مفرج الحقباني

وزير العمل و الضمان الاجتماعي

وزير العمل والتنمية الاجتماعية

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
ON COOPERATION IN THE FIELD OF LABOUR
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SAUDI ARABIA**

The Government of the Republic of Turkey represented by Ministry of Labour and Social Security and The Government of the Kingdom of Saudi Arabia represented by The Ministry of Labour and Social Development (hereinafter referred to as "the Parties");

Desiring to strengthen the bonds of friendship and cooperation; and

Recognizing that international cooperation is one of the factors that impact positively in solving problems that affect their communities;

Have agreed upon the following:

Article 1

The Parties shall cooperate in different fields of labour life and shall work together to develop said cooperation through means they deem fit based on available resources and in accordance with their national legislations.

Article 2

The Parties shall cooperate in all matters relating to labour life including the following:

1. Exchange of expertise and organizing training programs in settling labour conflicts;

2. Exploiting available human resources, in particular, technicians, skilled workers and experts in accordance with the needs and resources of both Parties;
3. Exchange of expertise, information and statistics relevant to the labour market as well as realizing mutual visits between both Parties to benefit from each Party's experiences;
4. Exchange of expertise in the fields of labour inspection and occupational health and safety.

Article 3

The Parties' cooperation shall be carried out through the following:

- a. Exchange of information and documents regarding the issues covered under this Memorandum of Understanding;
- b. Mutual visits of delegations, professionals and specialists;
- c. Holding of seminars, workshops, conferences and meetings.

Article 4

The Parties shall carry out activities stipulated in this Memorandum of Understanding, in accordance with their national legislations.

Article 5

- a. The Parties shall agree to hold specific cooperation programs in order to carry out activities stipulated in this Memorandum of Understanding. The following shall be determined in said programs: objectives, action plan (if any), phases, number of employees assigned, financing, responsibility of each Party, allocation of human or material resources and any other information considered necessary.

- b. Each Party shall bear the costs of its own expenses, unless otherwise agreed by both Parties.

Article 6

Coordination between both Parties shall be through the Directorate General of External Relations and Services for Workers Abroad of the Ministry of Labour and Social Security of the Republic of Turkey and the International Affairs Department of the Ministry of Labour and Social Development of the Kingdom of Saudi Arabia.

Article 7

The Parties shall provide support and facilitation necessary for entry, stay and departure of employees who are officially working in cooperation activities created by this Memorandum of Understanding. Request of such nature shall be subject to the laws and regulations of the hosting Party. Employees may not engage in any activity other than their assigned responsibilities.

Article 8

Any conflict arising from interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be settled by both Parties without any intervention from a third party or a national or an international tribunal.

Article 9

- a. This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of receipt of last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this Memorandum of Understanding.

- b. The term of this Memorandum of Understanding shall be five (5) years. It shall be automatically renewed for a similar period(s), unless either Party informs the other, in writing, of its desire to terminate it, at least three (3) months prior to the expiration date.
- c. This Memorandum of Understanding may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the Paragraph (a) of this Article and shall be deemed an integral part of this Memorandum of Understanding.
- d. The termination of this Memorandum of Understanding shall not affect the activities and projects already in progress or being executed.

Done in two originals at Ankara on 29 September 2016 (A.D.) corresponding to 27 Zilhicce 1437 (A.H.) in Turkish, Arabic and English. All three texts being equally authentic. In case of dispute the English text shall prevail.

On behalf
of the Government of the Republic of
Turkey

On behalf
of the Government of the Kingdom
of Saudi Arabia

Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Minister of Labour and Social
Security

Mofarrej AL-HOQUBANI
Minister of Labour and Social
Development